

Riigihangete vaidlustuskomisjon
vako@fin.ee

13. märts 2024
DNo: G061

**TÄIENDAV SEISUKOHT
TAOTLUS MENETLUSKULUDE VÄLJAMÕISTMISEKS
MENETLUSKULUDE NIMEKIRI**

Vaidlustaja	Meteopress spol s.r.o. registrikood: IČ 47125381 aadress: Dělnická 191/27, Praha 7 – Holešovice 170 00
Vaidlustaja esindajad	Arne Ots, vandeadvokaat Alan Paas, advokaat Ellex Raidla Advokaadibüroo e-post: arne.ots@ellex.legal, alan.paas@ellex.legal
Hankija	Riigi Tugiteenuste Keskus registrikood: 70007340 aadress: Lõkke tn 4, Tallinn e-post: info@rtk.ee
Hankija esindaja	Mihkel Rääk e-post: mihkel.raak@rtk.ee
Kolmas isik	Vaisala Oyj registrikood: 0124416-2 aadress: Vanha Nurmijärventie 21, FI-01670 Vantaa, Soome
Kolmanda isiku esindajad	Erki Fels, vandeadvokaat Gregor Saluveer, vandeadvokaadi abi Advokaadibüroo TGS Baltic e-post: menetlus@tgsbaltic.com
Vaidlustusasi	Meteopress spol s.r.o. vaidlustus riigihankes „Kahe ilmaradari ostmine Keskkonnaagentuurile“ (267044)

VAIDLUSTAJA TAOTLUSED

1. Rahuldada vaidlustus.
2. Määrata kindlaks ja mõista hankijalt Riigi Tugiteenuste Keskus vaidlustaja Meteopress spol s.r.o. kasuks välja vaidlustusmenetluse kulud summas 4743 eurot, sh lepinguliste esindajate kulud summas 3463 eurot (käibemaksuta) ja riigilõiv summas 1280 eurot.

SEISUKOHT

1. Vaidlustaja jääb 04.03.2024 vaidlustuses (**Vaidlustus**) väljendatud seisukohtade juurde, kuid soovib neid täiendada järgnevaga.



2. Hankija korraldas käesoleval juhul riigihanke avatud hankemenetlusena. Riigihangete seadus (RHS) ei piira avatud hankemenetluses pakkumuste esitajate ringi ning sisuliselt saab avatud hankemenetluses pakkumuse esitada iga ettevõtja (RHS § 51). Sealjuures on avatud hankemenetluses keelatud läbirääkimiste pidamine (RHS § 52 lg 4). Tegemist on seega menetlusega, mis peaks kõige enam väljendama konkurentsi efektiivse ärakasutamise ja võrdse kohtlemise põhimõtteid (RHS § 3 p-d 2 ja 3).
3. Vastupidiselt avatud hankemenetluse olemusele on hankija aga sätestanud riigihanke alusdokumentides (RHAD) konkurentsi piiravad tingimused, mis võimaldavad hankija tõlgenduse järgi esitada RHAD-le vastava pakkumuse vaid juhul, kui kolmas isik on nõus andma pakkuja litsentsi oma tarkvara kasutamiseks (vt Vaidlustuse p-d 19-22). Kui pidada hankija tõlgendust õigeks, tähendab see, et hankija on tehniliste tingimuste koostamisel ja hanke korraldamisel rikkunud RHS aluspõhimõtteid ja korraldanud sisuliselt suunatud hanke. Olukorras, kus hankija on seadnud pakkumuse vastavuse sõltuvusse ainult ühe ettevõtja meelevaldsest otsusest, muudab avatud hanke näiliseks.
4. Nii ei ole VAKO praktika järgi konkurentsi efektiivse ärakasutamise põhimõttega kooskõlas olukord, kus turul on mitmeid samaväärseid või -liigilisi tooteid, kuid hankija sätestab põhjendamatult tingimused, millele vastab vaid üks toode. Sellega saab eelise asjaomast toodet valmistav ettevõtja.¹
5. Praeguses hankes on selgunud, et hangitavaid ilmaradareid on võimalised pakkuma ka muud ettevõtjad peale Vaisala Oyj ja et ilmaradarite pakkumise vastu esineb piiriülene huvi. Vaidlustaja on esitanud pakkumuse, mille hankija tunnistas 09.02.2024 otsusega vastavaks ja edukaks, kusjuures vaidlustaja pakkumus oli odavam Vaisala Oyj pakkumusest. Taolises olukorras, kus rahvusvahelist piirmäära ületavas riigihankes on olemas piiriülene huvi ja võrreldes olemasoleva asjade ja/või teenuse pakkujaga on võimalik tagada avalikke vahendeid säästvam lahendus, on konkurentsi efektiivse ärakasutamise ja võrdse kohtlemise põhimõtetega vastuolus kehtestada tingimusi, mis annaks eelise ühele kindlale pakkuja. Kui pidada hankija tõlgendust tehnilistest tingimustest õigeks, on hankija käitunud aga just sellisel õigusvastasel viisil.
6. Tagamaks avaliku hanke liigile ja RHS aluspõhimõtetele vastava konkurentsi oleks hankija pidanud tagama ise kasutatavale tarkvarale litsentsi saamise, mitte seadme selle saamise sõltuvusse olemasolevast ilmaradarite pakkujast, kes ei ole ilmselgelt huvitatud selle andmisest oma konkurentidele. Sellest tulenevalt on hankija juba algusest peale eksinud riigihanke aluspõhimõtete vastu ning peaks sellest tulenevalt hanke kehtetuks tunnistama ja korraldama õiguspärase hankemenetluse.
7. Vaidlustaja juhib siinjuures tähelepanu sellele, et Rahandusministeerium võib teha hankijale ettekirjutuse riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamiseks, kui hankija on rikkunud RHS või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõudeid ja ilmnevad asjaolud, mis ei võimalda riigihanget jätkata (RHS § 208 lg 1).
8. Vaidlustaja leiab, et käesoleval juhul esineb piisav alus Rahandusministeeriumi poolt taolise ettekirjutuse tegemiseks. Vaidlustaja kavatab taotleda Rahandusministeeriumilt ettekirjutuse tegemist riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamiseks, kui vaidlustus peaks jääma rahuldamata seetõttu, et vaidlustajal ei ole õigusi või litsentsi, mida saab anda üksnes vaidlustaja konkurendist kolmas isik. Hankijal on aga võimalik riigihange kehtetuks tunnistada ka enda algatusel.
9. Võimaliku uue hanke korraldamisel peaks hankija tagama võimalikult laia osalejate ringi hankel (st mitte üksnes kolmanda isiku osalemisvõimaluse) ning vajadusel saada ise kolmandalt isikult sellised õigused ja litsentsid, mis võimaldaks ka teistel radarite tootjatel/müüjatel hankijale radareid pakkuda.

¹ VAKO 13.07.2018 otsus nr 129-18/195365, p 18.



MENETLUSKULUDE NIMEKIRI

10. Vaidlustaja palub määrata kindlaks ja mõista välja hankijalt menetluskulud summas 4743 eurot, sh riigilõiv 1280 eurot ja esindajakulud 3463 eurot (käibemaksuta).
11. Vaidlustaja kinnitab, et kõik kulud on kantud seoses käesoleva vaidlustusmenetlusega.
12. **Lepinguliste esindajate kulu.** Vaidlustaja palub määrata kindlaks ja mõista hankijalt välja lepinguliste esindajate kulu summas 3463 eurot (km-ta), sh mis koosneb järgmistest toimingutest:

Kuupäev	Toiming	Toimingu teostaja	Ajakulu (h)	Tunnitasu (EUR/h)	Maksumus
26.02.2024	Dokumendi ettevalmistamine: vaidlustus hankija 23.02.2024 otsusele	Arne Ots	1,00	390,00	390,00
27.02.2024	Dokumendi ettevalmistamine: vaidlustus hankija 23.02.2024 otsusele	Alan Paas	1,00	290,00	290,00
28.02.2024	Dokumendi ettevalmistamine: vaidlustus hankija 23.02.2024 otsusele	Alan Paas	1,50	290,00	435,00
29.02.2024	Dokumendi ettevalmistamine: vaidlustus hankija 23.02.2024 otsusele	Alan Paas	1,00	290,00	290,00
01.03.2024	Dokumendi ettevalmistamine: vaidlustus hankija 23.02.2024 otsusele	Arne Ots	0,70	390,00	273,00
04.03.2024	Dokumendi ettevalmistamine: vaidlustus hankija 23.02.2024 otsusele	Alan Paas	0,40	290,00	116,00
	Dokumendi ettevalmistamine: vaidlustus hankija 23.02.2024 otsusele	Arne Ots	0,50	390,00	195,00
07.03.2024	Dokumendi ülevaatus: hankija ja kolmanda isiku vastused vaidlustusele	Arne Ots	0,50	390,00	195,00
08.03.2024	Suhtlus kliendiga: ülevaade vaidlustusmenetlusest	Alan Paas	0,40	290,00	116,00
13.03.2024	Dokumendi ettevalmistamine: täiendav seisukoht ja menetluskulude nimekiri ja taotlus	Alan Paas	2,80	290,00	812,00
	Dokumendi ettevalmistamine: täiendav seisukoht ja menetluskulude nimekiri ja taotlus	Arne Ots	0,90	390,00	351,00
	KOKKU		10,70		3463,00

13. **Riigilõiv.** Vaidlustaja palub määrata kindlaks ja mõista hankijalt välja riigilõivu summas 1280 eurot.
14. **Kontoandmed.** Vaidlustaja palub hankijal kanda väljamõistetava menetluskulu (nii lepingulise esindaja kulu kui riigilõivu) Ellex Raidla Advokaadibüroo OÜ pangakontole EE502200221001145400.

Lugupidamisega

/digitaalselt allkirjastatud/

Arne Ots
vandeadvokaat

/digitaalselt allkirjastatud/

Alan Paas
advokaat



Lisa: arve nr 241065